

Farum-kommissionen afgav den 2. september 2005 redegørelse til justitsministeren om kommissionens arbejde.

Justitsministeren sendte [den 8. september 2005 redegørelsen til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.](#)

Redegørelsen havde følgende indhold:

FARUM-KOMMISSIONEN

Justitsminister Lene Espersen
Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2. september 2005

Sags nr.: 547-1

Arkiv nr.: 7.10

Deres ref.: 2002-750-0154

REDEGØRELSE FOR FARUM-KOMMISSIONENS ARBEJDE

Ved ministerens skrivelse af 6. august 2003 nedsattes i medfør af lov om undersøgelseskommissioner en kommission til undersøgelse af Farum-sagen. Kommissionen blev nedsat på baggrund af Folketingets beslutning af 5. december 2002.

Kommissionen påbegyndte sit arbejde 1. september 2003 og har således nu virket i 2 år. Da kommissionen ikke foreløbigt forventer at afgive beretning, og da kommissionens arbejde er forbundet med en ikke ubetydelig ressourceanvendelse, finder kommissionen det rigtigst nu at fremkomme med en kortfattet redegørelse for kommissionens hidtidige arbejde og det forventelige resterende arbejde.

Der er ved udformningen af kommissoriet, herunder undersøgelsesperioden og præciseringen af undersøgelsens genstand, foretaget det overordnede valg mellem den ønskede undersøgelse og det påregnelige ressourceforbrug.

Kommissoriet er bredt afgrænset både efter undersøgelsens temaer og periode (1. januar 1990 til 6. august 2003). Kommissionen har foretaget en nærmere afgrænsning af undersøgelsens temaer, navnlig efter en væsentlighedsvurdering ud fra undersøgelsens formål: undersøgelse af muligt kritisable forhold. Kommissionens undersøgelse af fakta vil være afgrænset af den retlig ramme, der gælder for det kommunale styre, herunder om forsvarlig udnyttelse af offentlige ressourcer. Kommissionen skal derimod ikke foretage ansvarsretlige vurderinger, jf. lovens § 4, stk.4.

Det er velkendt fra Folketingets forhandlinger, at der var en række betænkeligheder ved at nedsætte en kommission sideløbende med verserende straffesager. Heroverfor stod imidlertid navnlig hensynet til bevissikring i form af dokumenter og afgivelse af forklaringer. Hverken i det offentlige eller i det private arkiveres alle dokumenter i ubegrænset tid ligesom erindringen hos vidner svækkes med tiden.

I lighed med anden form for efterforskning er første ”flaskehals” den tid, der medgår til indsamling af undersøgelsesmateriale i et sådant omfang, at der er grundlag for at påbegynde afhøringer. Herefter ønskes afhøringerne gennemført hurtigst muligt. Anden flaskehals er derfor den kapacitet, sekretariatet har til at forberede afhøringerne og tredje flaskehals det antal afhøringer navnlig kommissionens udspørger, men også bisidderne, kan påtage sig i forhold til andre advokatopgaver. En yderligere flaskehals er hensynet til verserende straffesager (selvinkriminering og art. 6 i EMK). I tilfælde af en ankesag vil kommissionen imidlertid med en

byrettsdom have bedre mulighed for at afgrænse straffesagens område i forhold til kommissoriet og derfor gå tættere på den afgrænsning, som følger af kommissoriets pkt. 1.5:

”

I det omfang der ved et eventuelt anklageskrift rejses tiltale mod en person, har undersøgelseskommissionen således ikke til opgave at undersøge og redegøre for, hvilken rolle vedkommende har haft med hensyn til det eller de forhold, der omfattes af tiltalen mod vedkommende. Derimod kan undersøgelseskommissionen undersøge og redegøre for, hvilken rolle andre personer, myndigheder mv. har haft med hensyn til sådanne forhold.”

Kommissionen har på nuværende tidspunkt i elektronisk form sikret sig kopier af hvad der svarer til ca. 700.000 dokument sider (A4-ark). Til sammenligning består straffesagen mod den tidligere borgmester og ordførende direktør af ca. 21.000 dokument sider. Materialet omfatter dokumenter fra Farum Kommune, en lang række offentlige myndigheder, organisationer og virksomheder m.v. Indsamlingen af dokumenter fra bl.a. kommunen er endnu ikke afsluttet. Der verserer fortsat sager i offentlige myndigheder vedrørende undersøgelsesperioden.

Der er til dato gennemført 29 afhøringer over 14 afhøringsdage i tiden august 2004 og frem. Kommissionen var således klar til de første afhøringer efter ca. 1 år. En prognose med et resterende afhøringsbehov svarende til 50-60 afhøringsdage er ikke urealistisk. Afhøringeres antal og frekvens forventes fra januar 2006 øget til afhøringer onsdag og torsdag i ulige uger.

Sammenhængen med verserende straffesager medfører en betydelig udskydelse af det tidspunkt, hvor kommissionen kan afgive beretning. Domskonklusionerne og præmisser er væsentlige i den samlede beskrivelse. Domstolsprocessen indebærer endvidere en udskydelse af det tidspunkt, hvor en række centrale personer kan afhøres. Der er således ingen vidnepligt for den tiltalte, ligesom det ud fra almindelige retsplejeprincipper (selvinkriminering) kan være betænkeligt at afkræve en tiltalt forklaring i en dommerledet kommissionsundersøgelse, hvorfra protokollet evt. af straffesagens parter kan begæres udleveret til brug i straffesagen, såfremt den dømmende ret afsiger kendelse herom (editionskendelse).

Kommissionen har fra undersøgelsens start søgt arbejdet tilrettelagt i forhold til straffesagerne, nemlig med afgivelse af beretning i 2007, svarende til et forventeligt tidspunkt for endelig dom i første halvår 2007, såfremt sagen mod den tidligere borgmester og ordførende direktør skal ankebehandles. Efter endelig dom må påregnes mindst et halvt år til færdiggørelse af beretningen med afhøring af bl.a. den tidligere borgmester og ordførende direktør samt høring af bisidderne efter § 23, stk. 3 og 4 i lov om undersøgelseskommissioner. Straffesagen er imidlertid foreløbigt forsinket med et lille år i forhold til de oprindelige antagelser. Straffesagen mod 12 byrådsmedlemmer verserer, jf. senest Østre Landsrets kendelse af 30. august 2005, hvorefter denne sag føres sideløbende med ovennævnte sag.

Fastlæggelsen af disse tiltaltes rolle og yderligere forklaringer er således efter kommissionens opfattelse nødvendige i det samlede billede af Farum-sagen.

På den baggrund forventer kommissionen først at kunne afgive beretning i løbet af 2008.

Heroverfor står, at kommissionens mulige forslag til ændring af lovgivning, administrativ praksis m.v. efter så langt et tidsrum meget vel kan blive overhalet af udviklingen og derved miste aktualitet som grundlag for reformer. Det bemærkes i den forbindelse, at der allerede før kommissionens nedsættelse blev gennemført visse lovgivningsinitiativer i lyset af Farum-sagen, jf. lov nr. 381 af 28. maj 2003 om ændring af lov om kommunernes styrelse med flere love.

Ifølge Justitsministeriets regnskab for kommissionen er der fra september 2003 til og med juni 2005 afholdt ca. 11,6 mio. kr. , heraf lønninger 4,3 mio. og advokater 3,2 mio. kr.

Kommissionen er indstillet på at følge denne redegørelse op, i det omfang der måtte være ønske herom.

Med venlig hilsen

John Mosegaard
formand

